

Dosarul nr. 2ra-1522/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: V. Craveț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Corcenco, D. Stănilă, D. Corolevschi)

Î N C H E I E R E

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ion Druță
Oleg Sternioală
Galina Stratulat

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Victor Damaschin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Damaschin împotriva Întreprinderii Mixte „Sudzucker-Moldova” Societate pe Acțiuni cu privire la anularea ordinelor, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți prin care s-a respins apelul declarat de Victor Damaschin și s-a menținut hotărârea din 05 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

c o n s t a ț ă :

La data de 21 mai 2014 Victor Damaschin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A. cu privire la anularea ordinelor, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 20 ianuarie 2014 în baza ordinului nr. 2 s/d, Speakerul-ul Comitetului de conducere al Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A., Alexander Koss, membrul Comitetului de Conducere - Octavian Armașu și șeful Departamentului Resurse Umane - Nicolai Prișceпов, au aplicat lui Victor Damaschin - manager regional vânzări și logistică unităților de producere Drochia/Alexandreni sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare aspră.

Raporturile de muncă între Î.M. „Sudzucker Moldova” S.A., în calitate de angajator, și Victor Damaschin, în calitate de angajat, sunt stabilite conform contractului individual de muncă nr. SV 11/07.06 din 01 iulie 2006

Ordinul nr.2 s/d din 20 ianuarie 2014 referitor la aplicarea salariatului a sancțiunii disciplinare a fost adus la cunoștința lui Victor Damaschin la data de 24 februarie 2014, în ziua când a revenit din concediul anual de odihnă (potrivit pct.3 din Ordin).

A considerat că, ordinul nr.2 s/d din 20 ianuarie 2014 emis de conducerea Î.M. „Sudzucker Moldova” S.A., în calitate de angajator, este ilegal în fond și emis cu

încălcarea legislației muncii, și anume angajatorul Î.M. „Sudzucker Moldova” SA până la emiterea ordinului nr.2 s/d din 20 ianuarie 2014 nu a luat careva explicații scrise de la Victor Damaschin, mai mult, angajatorul nu a emis un ordin cu privire la inițierea unei anchete de serviciu, iar, în pofida faptului că angajatorul Î.M. „Sudzucker Moldova” S.A. are subdiviziunea responsabilă de domeniul relațiilor de muncă - Departamentul Resurse Umane, raportul despre ancheta de serviciu a fost întocmit de către o firmă terță, Business Intelligent Services S.R.L.

A relatat reclamantul că în realitate, în cadrul anchetei de serviciu efectuată de către Business Intelligent Services S.R.L., angajatul Victor Damaschin, pe lângă faptul că nu a fost audiat în modul corespunzător, la fel, nu i s-a asigurat dreptul de a prezenta probele și explicațiile de rigoare.

Astfel, ancheta de serviciu a fost demarată pe faptul sustragerii bunurilor materiale de pe teritoriul fabricii Î.M. „Sudzucker Moldova,, S.A., aflată în or. Drochia, str. 27 August nr. 1, iar, în pofida sustragerii bunurilor materiale, angajatorul Î.M. „Sudzucker Moldova” S.A. nu a depus careva plângeri către organele abilitate conform art. 262 și art. 274 din Codul de procedură penală pentru a fi pornită o cauză penală pe faptul comiterii infracțiunii prevăzută de art. 191 din Codul penal, pe faptul delapidării averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului. Iar, în lipsa a cărorva sesizări către organele competente, apar dubii cu privire la producerea în realitate a sustragerii din bunurile materiale ale angajatorului Î.M. „Sudzucker Moldova” S.A.

În acest sens, reclamantul a notat că angajatorul - Î.M. „Sudzucker Moldova” S.A. și-a asumat neîntemeiat atribuțiile exclusive ale organelor afacerilor interne de constatare a faptului sustragerii bunurilor materiale, și respectiv, în baza unor concluzii controversate a aplicat sancțiune disciplinară în baza ordinului nr.2 s/d din 20 ianuarie 2014 în privința lui Victor Damaschin.

În acest context, raportul din 17 ianuarie 2014 al companiei Business Intelligent Services S.R.L. privind ancheta de serviciu pe faptul sustragerii bunurilor materiale, nu indică dacă există vreo sentință penală definitivă și irevocabilă privind tragerea la răspundere penală a persoanei culpabile, cuantumul prejudiciului material, și respectiv, recunoașterea angajatorului - Î.M. „Sudzucker Moldova” S.A. în calitate de parte vătămată.

Astfel, lipsește legătura cauzală între faptele documentate arbitrar de către angajator și respectiv temeiurile de aplicare în privința lui Victor Damaschin a sancțiunii disciplinare sub formă de muștrare aspră.

În aceeași ordine de idei, reclamantul a relatat că în raportul din 17 ianuarie 2014 al companiei Business Intelligent Services S.R.L privind ancheta de serviciu pe faptul sustragerii bunurilor materiale nu se indică care obligațiune concretă din fișa de post al angajatului Victor Damaschin a fost încălcată, și respectiv, legătura cauzală al acesteia cu faptele constatate în mod arbitrar, precum și nu este dovedit faptul sustragerii bunurilor angajatorului în baza unei sentințe penale definitive și irevocabile emise de către instanța de judecată competentă.

A mai enunțat reclamantul că la 20 ianuarie 2014, momentul semnării ordinului nr.2 s/d privind aplicarea lui Victor Damaschin a sancțiunii disciplinare sub formă de muștrare aspră, Speaker-ul Comitetului de Conducere al Î.M. „Sudzucker Moldova” S.A., Alexander Koss, nu se afla în țară, în legătură cu aflarea în concediul anual ordinar.

În acest context, reclamantul a solicitat anularea ordinului nr.2 s/d din 20

ianuarie 2014 referitor la aplicarea salariului Victor Damaschin a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră.

La data de 26 august 2014 reclamantul Victor Damaschin a înaintat cerere de modificare a cuantumului pretențiilor.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că, prin cererea de chemare în judecată depusă a solicitat anularea ordinului nr.2 s/d din 20 ianuarie 2014, privind aplicarea salariului Victor Damaschin a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră.

Ulterior, de către pârâtul Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A. au fost emise ordinul nr. 27 din 25 aprilie 2014 privind suspendarea contractului individual de muncă și ordinul nr.6-cn din 26 mai 2014, prin care Victor Damaschin a fost concediat din funcția de manager regional vânzări și logistică, Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A., în baza articolului nr.86 lit. g) CM RM.

A notat că până la momentul de față nu a luat cunoștință cu actele aferente emiterii ordinului de suspendare precum și cu cel de concediere, însă consideră că respectivele ordine sunt neîntemeiate neavând la bază careva probe pertinente, fiind emise preconcept, fără respectarea procedurii și în lipsa unor temeiuri de drept și de fapt.

Dat fiind faptul că nu au existat careva temeiuri de drept și de fapt pentru a fi suspendat din funcția deținută pe o perioadă de o lună, în baza ordinului nr.27 din 25 aprilie 2014, a considerat reclamantul că pârâtul datorează să-i achite salariul pentru perioada suspendării neîntemeiate a contractului individual de muncă începând cu 25 aprilie 2014 și până la 26 mai 2014, în sumă de 12 916,66 lei.

În aceeași ordine de idei, reclamantul a invocat că ordinul nr.6-cn din 26 mai 2014, prin care Victor Damaschin a fost concediat din funcția de manager regional ÎM „Sudzucker-Moldova” SA, în baza articolului nr.86 lit. g) Codul Muncii al RM drept unul ilegal și nemotivat, din care cauză solicită nulitatea acestuia cu restabilirea sa în funcția deținută.

Din motivele invocate reclamantul a atestat că este îndreptățit să solicite încasarea de la pârât în beneficiul său a plăților salariale, pentru perioada absenței forțate de la serviciu ca rezultat al concedierii ilegale începând cu 27 mai 2014 și până la 26 august 2014, în sumă totală de 38 750,00 lei, precum și paguba morală, pentru suferințele fizice și psihice cauzate de către reclamat ca rezultat al acțiunilor ilegale întreprinse față de el pe care o evaluează la suma de 100 000,00 lei.

În acest context, reclamantul a solicitat anularea ordinului nr.2 s/d din 20 ianuarie 2014 referitor la aplicarea față de Victor Damaschin a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră, anularea ordinului nr.6-cn din 26 mai 2014 privind concedierea sa din funcția de manager regional pe vânzări, conform art.86 lit. g) din Codul Muncii și a-l restabili în funcție, a încasa în folosul reclamantului salariul mediu pentru perioada suspendării neîntemeiate a contractului individual de muncă pe perioada 25 aprilie 2014 – 26 mai 2014 în sumă de 12916,66 lei, a încasa în folosul reclamantului salariul mediu pentru perioada absenței forțate de la serviciu ca rezultat al concedierii ilegale în sumă de 38750,00 lei, a încasa în folosul reclamantului paguba morală, pentru suferințele fizice și psihice cauzate de către pârât ca rezultat al acțiunilor ilegale întreprinse față de reclamant în sumă de 100000,00 lei.

La data de 14 mai 2018 reclamantul Victor Damaschin și reprezentantul său avocatul Angela Gherasim au solicitat încetarea capătului de cerere privind încasarea salariului mediu pentru perioada suspendării neîntemeiate a contractului

individual de muncă pe perioadă 25 aprilie 2014- 26 mai 2014 în sumă de 12916,66 lei.

Prin încheierea din 14 mai 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Central s-a admis renunțul lui Victor Damaschin și reprezentantului său avocatului Angela Gherasim la capătul de cerere privind încasarea salariului mediu pentru perioada suspendării neîntemeiate a contractului individual de muncă pe perioadă 25 aprilie 2014- 26 mai 2014 în sumă de 12916,66 lei, capătul de cerere privind încasarea salariului mediu pentru perioada suspendării neîntemeiate a contractului individual de muncă pe perioadă 25 aprilie 2014 – 26 mai 2014 în sumă de 12916,66 lei, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Damaschin Victor către ÎM „Sudzucker Moldova” SA cu privire la anularea ordinelor, încasarea salariului și încasarea pagubei morale, s-a încetat.

Prin hotărârea din 05 iunie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Central s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Victor Damaschin împotriva Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A. cu privire la anularea ordinelor, încasarea salariului și încasarea pagubei morale.

În susținerea soluției sale, prima instanță, cu trimitere la prevederile art. 206 alin. (1) lit. c), art. 208 alin. (1), art. 210 alin. (1) Codul Muncii, a reținut că angajatorul/pârâtul, la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră a respectat condițiile de ordin procedural, astfel că, angajatorul a indicat temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii.

De asemenea, prima instanță a mai reținut că la aprecierea gravității abaterii disciplinare, care a determinat aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră, au fost luate în calcul prevederile actelor normative în vigoare, actelor interne ale întreprinderii și ale contractului individual de muncă, funcția de conducere/managerială și de răspundere deținută de Victor Damaschin, gradul înalt de încredere acordat reclamantului de către societatea angajatoare, autoritatea acestuia în raport cu subordonații săi și exemplul negativ dat subordonaților, încălcarea atribuțiilor de funcție și disciplinei muncii, respectiv sancțiunea disciplinară aplicată corespunde gravității acțiunilor/inacțiunilor comise/admise.

În aceeași ordine de idei, prima instanță a accentuat că afirmațiile reclamantului precum că la data emiterii ordinului nr.2 s/d, Speakerul Comitetului de Conducere al ÎM „Sudzucker-Moldova” S.A. nu se afla în țară, în legătură cu aflarea în concediul anual de odihnă, este neîntemeiată, neprobată și combătută prin înscrisuri administrate la materialele pricinii și anume, certificatul nr.15 din 14 august 2015, la care este anexată fișa personală a d-lui Alexander Koss, astfel că, nu se constată încălcarea prevederilor art. 207 alin. (1) Codul Muncii al R.M, pretinsă de către reclamant.

Totodată, prima instanță a relevat că la data de 25 aprilie 2014 a fost emis ordinul Nr.27 despre efectuarea anchetei de serviciu, fiind totodată ordonată suspendarea, pe durata anchetei de serviciu, a contractelor individuale de muncă încheiate cu salariații Damaschin Victor și Chirca Viorel și ridicarea/preluarea de la respectivii salariați a bunurilor, proprietate a Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A., utilizate în vederea exercitării atribuțiilor și sarcinilor de serviciu, automobil, telefon mobil și calculatorul de serviciu, însă prin comportamentul său reclamantul Victor Damaschin a exprimat direct refuzul să execute ordinul nr.27 din 25 aprilie 2014, a creat impedimente în activitatea comisiei constituită prin ordinul nr.27 a din 25 aprilie 2014, a refuzat transmiterea bunurilor proprietate a societății, a manifestat

comportament agresiv, insultător și amenințător, a admis încălcarea disciplinei muncii, prevederilor regulamentului intern al societății, prevederilor contractului individual de muncă nr. SV 11/07.06 din 01 iulie 2006 și Codului Muncii al R.M., ceea ce constituie abatere disciplinară deosebit de gravă, care trage răspunderea disciplinară prevăzută la art.206 alin. (1) lit. d) coroborat cu art. 86 alin. (1) lit. g) Codul Muncii al R.M, concedierea salariatului.

În raport cu temeiul de concediere prevăzut la art. 86 alin. 1) lit.(g) Codul Muncii, prima instanță a conchis asupra întrunirii condițiilor incidente la caz a temeiului de concediere enunțat și anume încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar, or, prin ordinul nr.2 s/d din 20 ianuarie 2014 în raport cu reclamantul s-a dispus aplicarea sancțiunilor sub formă de mustrare aspră, ordine a căror legalitate nu a fost combătută de către reclamant și reprezentantul reclamantului în cadrul examinării prezentei cauze civile.

Prin încheierea din 10 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a admis cererea Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A. privind succesiunea în drepturi și s-a înlocuit intimatul Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A. cu succesorul în drepturi SRL „Sudzucker-Moldova”, în prezenta cauză civilă.

Prin decizia din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Victor Damaschin și s-a menținut hotărârea din 05 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

În susținerea soluției sale instanța de apel a reținut că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material și procedural, astfel că, aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră a avut loc ca rezultat al încălcării atribuțiilor de funcție de către Victor Damaschin.

Totodată, instanța de apel a relevat că în raport cu temeiul de concediere prevăzut la art. 86 alin. 1) lit.(g) Codul Muncii, prima instanță corect a concluzionat asupra întrunirii condițiilor incidente la caz a temeiului de concediere enunțat și anume încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar, or, prin ordinul nr.2 s/d din 20 ianuarie 2014 în raport cu reclamantul s-a dispus aplicarea sancțiunilor sub formă de mustrare aspră, ordine a căror legalitate nu a fost combătută de către reclamant și reprezentantul reclamantului în cadrul examinării prezentei cauze civile.

În această ordine de idei, instanța de apel a mai reținut că, drept consecință a constatării legalității sub aspect procedural și în fond a ordinului de concediere a salariatului Victor Damaschin, se impune și respingerea cerințelor care derivă din cea principală.

La 10 iunie 2019 Victor Damaschin a declarat recurs împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat circumstanțele expuse în fața instanțelor judecătorești ierarhic inferioare, insistând că ordinul nr. 2 s/d din 20 ianuarie 2014 a fost emis preconcepțiv, în contradictoriu cu situația de fapt, cât și contrar prevederilor legale, astfel că angajatorul era obligat să petreacă o anchetă de serviciu pe acest caz, precum și să solicite careva explicații.

În aceeași ordine de idei, recurentul a subliniat că a fost sancționat pentru încălcarea ordinii stabilite de eliberare a bunurilor materiale, obligație ce nu îi revine potrivit contractului individual de muncă și fișei postului, nefiind obligat prin careva contract de răspundere materială, iar, ziua de 21 decembrie 2013 a fost zi de

sâmbătă, nelucrătoare.

În continuare, cu referire la ordinul nr. 6-cn din 26 mai 2014 de concediere din funcție, recurentul a relatat că în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) Codul Muncii se sancționează încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, însă, angajatorul nu a prezentat careva probe concludente și nu a demonstrat că Victor Damaschin ar fi încălcat regulamentul de ordine interioară și că acest acțiuni ar fi cauzat prejudicii materiale unității.

De asemenea recurentul a invocat că ordinul din 26 mai 2014 este neîntemeiat și nemotivat, nu are suport probatoriu și vine în contradicție cu materialele cauzei, iar concluziile instanței de judecată sunt generale, fără a fi făcute trimitere la actele care au stat la baza acestei constatări, fără a fi dată o apreciere a probelor care au fost prezentate de către apelant, precum și fiind neglijat principiul prezumției nevinovăției.

În acest context, recurentul a solicitat casarea deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La 02 august 2018 SRL „Sudzucker-Moldova” a depus referință la recursul formulat de Victor Damaschin, prin care a solicitat respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 28 februarie 2019, fiind recepționată de către recurent la data de 12 aprilie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.213, vol. III)

Astfel, luând în considerare cele menționate, se apreciază că cererea de recurs, depusă de către Victor Damaschin la 10 iunie 2019, a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Victor Damaschin nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură

civilă, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Victor Damaschin ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Victor Damaschin se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Oleg Sternioală

Galina Stratulat